

SAISTĪBA STARP MUZIKĀLAJĀM SPĒJĀM UN DZIRDĒS FONOLOĢISKO STRUKTŪRU ATPAZĪŠANU VIENĀ UN VAIRĀKĀS VALODĀS RUNĀJOŠU INDIVĪDU KONTEKSTĀ

Markuss Kristiners, Kristīne Grosa

KOPSAVILKUMS

Pētījumā analizētas sarežģītā saikne starp muzikālajām spējām un svešvalodu apguvi, īpašu uzmanību pievēršot audiālajām prasmēm. Muzikālās spējas, ko veido gan iedzimti priekšnosacījumi, gan sistemātiska pilnveide, nodrošina augstāku akustiskās informācijas atšķiršanas līmeni. Tas būtiski veicina valodas apguves sākumposmu, īpaši saskaroties ar nepazīstamu lingvistisko materiālu. Pētījumā raksturotas valodas snieguma atšķirības dažādās situācijās – tad, ja nepieciešama precīza akustiskas informācijas atšķiršana (viena runātāja uzdevums), kā arī situācijas, kurās pastāv lielāka daudzveidība (t.s. daudzvalodības apstākļi) ar mazāk specifiskiem audiāliem signāliem.

Raksta autori norāda, ka muzikālās spējas cieši korelē ar valodas sniegumu viena runātāja apstākļos, uzsverot muzikālo spēju nozīmi tādas niansētas dzirdes informācijas uztveršanā un apstrādē, kas ir būtiska jaunu valodas izteikumu iegaumēšanai un apstrādei. Savukārt daudzvalodu pratēju situācijās šī korelācija samazinās, jo lingvistiskā dažādība un dažādie runātāju signāli mazina atkarību no dzirdes uztveres precizitātes.

Pētījuma rezultāti ne tikai apstiprina ciešo saikni starp muzikālajām un valodas spējām, bet arī atklāj kontekstuālās robežas, kurās muzikālās spējas ietekmē valodu apguvi. Precizējot apstākļus, kuros muzikālo prasmju pozitīvā pārnese uz lingvistisko kompetenci tiek pastiprināta vai, tieši pretēji, vājināta, pētījums analizē muzikālo spēju lomu valodu apguvē.

Rezultāti uzsver nepieciešamību turpmākajos pētījumos izmantot ekoloģiski derīgus eksperimentālos dizainus, kas atspoguļo reālās daudzvalodīgās komunikācijas situācijas. Tas ļaus izstrādāt mērķtiecīgas pieejas, kurās muzikālās spējas tiek efektīvi izmantotas valodu apguves veicināšanai.

Šī visaptverošā izpratne paplašina gan teorētiskās zināšanas, gan praktiskās lietojuma iespējas, pozicionējot muzikālās spējas kā nozīmīgu, taču kontekstatkarīgu faktoru veiksmīgā valodu apguvē.